

Werken met katten

Kit wordt gebruikt voor het vullen van voegen en naden, bij beglazing, badkamers, en dergelijke. De kit wordt aangebracht met een kitspuit of een plamuurmes. Overtollige kit wordt verwijderd en het oppervlak wordt glad gestreken. Bij onderhoudswerk wordt soms eerst de oude kit door frezen verwijderd.

De belangrijkste risico's bij het werken met katten zijn:

- [Fysieke belasting](#)
- [Gevaarlijke stoffen](#)
- [Lawaai](#)
- [Onveiligheid](#)

Fysieke belasting

De belasting is afhankelijk van de plaats waar de kit moet worden aangebracht. Het aanbrengen van kisten in voegen in wanden met behulp van kitspuit of plamuurmes leidt tot statische belasting van armen en schouders (armen 1 tot 4 uur, 20 tot 60° omhoog) en de nek en hoge rug (1 tot 4 uur extensie van het hoofd). Extra belastend is het werken vanaf een ladder, omdat men dan de spuit met één hand moet bedienen. Bij het aanbrengen van kisten in vloeren of in de onderkant van wanden wordt in gebogen houding gewerkt (1 tot 4 uur, 20 tot 60° gebogen); ook nek en hoge rug worden statisch belast (1 tot 4 uur, 20 tot 60° gebogen). Verder wordt ten dele knielend gewerkt (> 1 uur). Bij het werken met een handbediende spuit moet veel knijpkracht worden geleverd.

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Gebruik hulpmiddelen om het werk lichter te maken en in een betere werkhouding uit te kunnen voeren en waardoor knielen en werken boven het hoofd zoveel mogelijk worden voorkomen, bijvoorbeeld een montagestoel, in hoogte verstelbare steiger of werkplateau.
- Ladders en trappen met brede sporten (het werken op ladders wordt zoveel mogelijk vermeden).
- Snoerloze kitspuit.
- Lang kitpistool bij milieuwerk (zodat rechtop staand kan worden gewerkt).
- Verlengde spuitmond bij werk boven het hoofd.
- Bij gebruik van een koolzuurcilinder, wordt gebruik gemaakt van een karretje, een gordel of een rugzakconstructie.
- Kitvoegafwerkspatel.
- Kitverwijderaar (voorkomt zware krachtsuitoefening in vaak ongunstige werkhoudingen).

Collectieve maatregelen

- Beperken van de knijpkracht door de kit voor werking op kamertemperatuur te brengen.
- Taakrotatie, afwisseling van werkzaamheden om overbelasting van bepaalde lichaamsdelen te voorkomen.

Individuele maatregelen

- Kniebeschermers (bij knielend werken).
- Neksteun (bij boven hoofdhoogte werken).

Meer informatie

- [A-blad Kitverwerkende bedrijven](#)
- [A-blad Tillen](#)

Gevaarlijke stoffen

Bij het frezen van oude kitvoegen ontstaat stof waarin toxische bestanddelen uit de oude kit aanwezig kunnen zijn. Ook andere stoffen kunnen vrijkomen, zoals houtstof en kwartsstof. Stof komt ook vrij bij het schoonslijpen en schoonblazen van kieren en voegen met perslucht. Het is niet bekend welke concentraties optreden en of grenswaarden kunnen worden overschreden. De grenswaarde voor respirabel kwartsstof (0,075 mg/m³ gemiddeld over een werkdag) zal bij buitenwerk naar verwachting niet worden overschreden.

Bij het verwerken van primers en kitten kunnen dampen vrijkomen van de erin aanwezige oplosmiddelen of van vluchtige monomeren. In het algemeen wordt kit niet in grote hoeveelheden verwerkt en is de hoeveelheid damp die vrijkomt gering. Hogere concentraties zijn mogelijk bij het aanbrengen van primers en bij schoonmaken en reinigen van gereedschap met een oplosmiddel.

Verder kan huidcontact optreden met de kit of met de componenten ervan. Met name bij het afstrijken met de vingers treedt intensief huidcontact op. Bij het schoonmaken en reinigen is er kans op huidcontact met kit en met organische oplosmiddelen. Bij het verwerken van 2- of 3-componentenkit is blootstelling mogelijk aan de irriterende / allergene bestanddelen die vaak in dergelijke kitten aanwezig zijn.

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Freesmachine / slijpmachine voorzien van stofafzuiging.
- Gebruik kitten en schoonmaakmiddelen die zo weinig mogelijk toxische componenten bevatten. Gebruik van kit, primer of pur met isocyanaten, epoxy hars of oplosmiddelen, oxim hardende kitten of kitten waarbij azijnzuur vrijkomt, wordt zoveel mogelijk vermeden; producten waarin kankerverwekkende, voor de voortplanting giftige of mutagene stoffen aanwezig zijn, worden bij voorkeur niet gebruikt.
- Kitvoegafwerkspatel, siliconenspachtel.

Collectieve maatregelen

- Verwijder stof door (stof)zuigen en niet door vegen of blazen.
- Zorg voor goede ventilatie.
- Beperk het gebruik van organische oplosmiddelen zoveel mogelijk; schoonmaakwerk van gereedschap met oplosmiddelen buiten uitvoeren.
- Voorlichting over het op een juiste wijze uitvoeren van de werkzaamheden. Houd hierbij rekening met anderstaligen.
- Niet roken, eten of drinken tijdens het werk.
- Zorg voor goede voorzieningen, onder andere water en zeep om de handen te kunnen wassen en een oogspoelfles in geval er spatten in het oog komen.

Individuele maatregelen

- Handschoenen (afgestemd op het te verwerken product; nitrilrubber zal meestal afdoende bescherming bieden).
- Ademhalingsbescherming (bij freeswerk en bij schoonblazen van kieren en naden).
- Gebruik voor het schoonmaken van de handen geen oplosmiddel maar een (huid)reinigingsmiddel met een gering gehalte aan toxische stoffen.
- Goed sluitende overall.

Meer informatie

- [A-blad Kitverwerkende bedrijven](#)
- [Algemene informatie over het risico schadelijke producten](#)
- [Algemene informatie over oplosmiddelen](#)
- [Algemene informatie over polyurethaan](#)
- [Gevaarlijke stoffen: weet waarmee je werkt \(info voor werknemers\)](#)
- [Gevaarlijke stoffen: weet waarmee je werkt \(info voor bedrijven\)](#)
- [Informatie over PBM](#)
- [Overzicht van alle H- en P-zinnen](#)
- [Factsheet Gevaarlijke chemische producten](#)
- [Productgroep Informatie Systeem Arbow \(PISA\)](#)
- [Stofvrij werken](#)

Lawaai

Bij het frezen van oude kitvoegen wordt de werknemer blootgesteld aan geluidsniveaus van circa 100 dB(A). Bij het verwerken van kit met een pneumatische kitspuit treedt eveneens blootstelling op aan hoge geluidsniveaus. Dat geldt eveneens voor werken met een slijptol (tot circa 100 dB(A)), een voegensnijder / kitsnijder (85-92 dB(A)) en een stiftslijper (95 dB(A)). Bij een deel van het werk worden deze technieken niet toegepast en liggen de geluidsniveaus rond 80 dB(A). Indien lawaaiige activiteiten een onderdeel vormen van het werk, kan de gemiddelde blootstelling de bovenste actiewaarde (85 dB(A), gemiddeld over een werkdag) overschrijden.

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Geluidgedempte compressor / kitspuit.
- Geluidarme freesmachine.
- Elektrisch of hydraulisch aangedreven gereedschap (in plaats van pneumatisch).
- Geluidgedempte uitblaasmond / ventiel bij pneumatische aandrijving en werken met een perslucht pistool.

Collectieve maatregelen

- Eventuele aggregaten of compressoren buiten de werkruimte plaatsen.
- Scheiden van rustige en lawaaiige werkzaamheden.

Individuele maatregelen

- Gehoorbescherming (kap of otoplastieken).

Meer informatie

- [Algemene informatie over gehoorbescherming](#)
- [Algemene informatie over het risico lawaai](#)

Onveiligheid

Vallen van hoogte door ontbreken van leuningwerk of vanaf een slecht opgestelde of ondeugdelijke ladder of trapje. Bij het werken boven het hoofd kunnen vallende klodders kit in de ogen of het gelaat terecht komen. Onoordeelkundig gebruik of het wegschieten van de freesmachine kan leiden tot ongevallen. Bij gebruik van elektrisch aangedreven gereedschap in een vochtige omgeving is er kans op elektrocutie. Onoordeelkundig omgaan met of slecht onderhoud van pneumatische kitspuit en compressor, kan leiden tot een explosie of tot het wegschieten van onderdelen. Bij het schoonmaken van de apparatuur kunnen spatten kit of oplosmiddel in de ogen komen.

Te nemen maatregelen:

Bronmaatregelen

- Zorg voor aanwezig zijn van gekeurd gereedschap en materieel, veilige steigers, werkplateaus, ladders en dergelijke.
- Gebruik een speciaal voor de branche ontwikkelde slijpschijf (kitter schijf). Deze schijf is speciaal ontworpen om breuken van de segmentvlakken te voorkomen tijdens het uitslijpen van oude kitvoegen en het "opschonen" van de hechtingsvlakken.
- Maak waar mogelijk gebruik van gereedschap werkend op een veilige spanning, 50 volt bij wisselspanning en 110 volt bij gelijkspanning (tussen fase en aarde).

Collectieve maatregelen

- De ladder is niet bedoeld als werkplek. Het gebruik als werkplek is niet toegestaan wanneer een ander, veiliger arbeidsmiddel kan worden gebruikt.
- Veilige werkplek (afzettingen, steigers, en dergelijke).
- Gebruik een tangetje in plaats van een mes bij het openen van de kitworst of de kitspuit (om de kans op snijwonden te verkleinen).
- Voorlichting over het op een veilige wijze uitvoeren van de werkzaamheden. Houd hierbij rekening met anderstaligen.

Individuele maatregelen

- Gelaatsscherf of veiligheidsbril bij frezen en bij aanbrengen kit boven het hoofd.
- Veiligheidsschoenen.
- Veiligheidshelm.
- Handschoenen.
- Goed sluitende overall.

Meer informatie

- [A-blad Kitverwerkende bedrijven](#)
- [A-blad Ladders en trappen](#)
- [A-blad Rolsteigers](#)
- [Algemene informatie over het risico valgevaar](#)
- [Handboek Arbeidsmiddelen](#)
- [Informatie over PBM](#)